

АБОНАМЕНТЪ:

За България, за 6 м. — 7 л.
За странство . . . — 14 л.
Единъ брой 10 ст.

ВЪСТНИКЪ ДОБРУЖАНСКИ

ОБЯВЛЕНИЯ:

На IV стр. 15 ст. на ...

Варна

Градската библиотека

251

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВѢТЪ

Излиза понедѣлникъ, сръда и петъкъ

Ромънски интриги. — Посланието на Уйлсона. — Договорътъ между България и Яшкото правителство за освобож-
дението на отвлѣченитъ добруджанци. — Ходътъ на прѣговоритъ за мирътъ. — Положението въ Русия.
Равна Добруджа. — Хроника.

И. Годоровъ.

РОМЪНСКИ ИНТРИГИ

Прѣди нѣколко дни Айфеловата кула въ Парижъ стана проводникъ на една ниска инсинуация по адресъ на първия добруджански народенъ съборъ въ гр. Бабадагъ. За насъ не съществувало никакво съмнѣние, че първостепеннитъ на тая интрига е ромънски. Нашитъ нещастни събди и тукъ отрезватъ да оставатъ вѣрни на своята натура и се прикриватъ задъ анонимността, смѣтайки, че могатъ да измамятъ свѣта съ съобщението, че интригата излиза отъ Цюрихъ. Поне сегатъ трѣбваше да се проявятъ въ кавалерството, съ което тѣй шумно обичаха да парадиратъ въ уютнитъ салони на раскошъ и поквара, и да заявятъ, че съобщението има своя началенъ източникъ въ тѣхната ех столица Букурещъ, която е станала истинска клоска на мораленъ упадѣкъ. Ний държимъ положителни доказателства, че днесъ отъ ориенталския Парижъ се инспириратъ антибългарскитъ агитации и се подхранва извѣрната борба за ромънската кауза въ Добруджа. Националното проявление на добруджанското население не се вуждае отъ инспирации; за такива могатъ да блѣнуватъ ромънскитъ патриоти, които, помнѣйки недавнината история на тая българска областъ, бързатъ да изпращатъ агитатори между мѣстното население, подъ етикетътъ на испитани учители и свѣщеници, за поддръжане ромънското влияние. Ако ний днесъ сме принудени да изнесемъ тия факти, то не е, че се боимъ отъ тѣхъ, а само защото се виждаме въ невъзможностъ да се справимъ на чисто логална почва съ подлостата на ромънитъ. Ето защо прѣдварително дължимъ да подчертаемъ, че насъ не ни плашатъ задкулиситъ поплъзновения на нашитъ задунавски събди въ Добруджа, защото сме непосредствени свидѣтели на тѣхното разбиване у здравия блокъ на българщината тукъ. До тогазъ, до колкото въ Добруджа витѣе духътъ на българинътъ, до тогазъ, до колкото тая страна има български колоритъ, чуждитъ аспирации нѣма да намѣратъ здрава отъбра.

Онова, което Айфеловото съобщение разпространява, не е по навикътъ на българинътъ; то е свойствено на ония, които, за да инсцениратъ своитъ шумни походи въ България прѣзъ 1913 г. насилствено принудиха мирното българско население въ Добруджъ, дълго врѣме слѣдъ окупирането му, да устройи филмово посрѣщане на тѣхнитъ ромъбори, за да го прѣдставятъ въ своитъ и европейскитъ кинематографически салони. Българинътъ по натура е праволинеенъ; отъ неговия характеръ сж далечъ интригитъ и инсцениранитъ. Макаръ въ миналото той не единъ пътъ е страдалъ отъ своята правота, и днесъ пакъ се проявява въ неподатливостъ и консерватизмъ въ това отношение. Хърлето погледъ върху недавнинното манало. Когато сърби, гърци и ромъни проглушаваха свѣтътъ съ законността на своитъ прѣстѣпни прѣтенции, той хладно отстояваше завѣтни си права, облѣгнатъ на вѣрата въ справедливостта на своята национална борба за обединение, на своята сила и боевъ ножъ. И слѣдъ силнитъ отъ клѣвети по неговъ адресъ за жестокости и изѣвна, трѣбваше да се яви единъ Карнеги отъ Америка, който да издигне неговата честъ, обругана и оскалана отъ подлитъ събди. И днесъ ний виждаме, какъ той неохотно реагира противъ интригитъ

на своитъ закѣлни народни врагове, които не само не изпущатъ, но и дърятъ, съ сръдства безъ подобъ, случаи да омърсатъ неговото име. Разбира се ний не захваляваме тая народна черта, защото не веднѣжъ получихме урокъ въ правата на византийската поговорка „блѣвети и влѣвети, все ще останетъ нѣщо отъ тога, което се казва“.

Съобщението на Айфеловата кула говори, че Добруджанския народенъ съборъ въ Бабадагъ не прѣдставявалъ народътъ и че делегатитъ биле назначени отъ българското правителство. Това е една неохотна дързостъ, която не намира оправдание, нито въ историята, нито въ фактитъ. Едно население, което е било въ продължение на цѣли 40 години чуждо на ромънската държава, която е крѣпила своята властъ съ пасивни и исключителни закони и не е поскѣла да му даде законното изборно право за политическо проявление, не се вуждае отъ изкуствена подготовка за да прояви своята воля и тѣжнениа. Ромънскитъ правителствитъ не признавала българския характеръ на Добруджа, днесъ има най-малко морално право да оспорва аспирациитъ на добруджанцитъ за обединение съ онова свое отечество, съ което никога не сж прѣдставали да дѣлятъ съдѣбнитъ си. Нима не бѣ началната подлудна у властитъ именно тоя страхъ отъ проявяване на анти-ромънско тѣчение, което, въ падмечерното на обявяването войната съ България, предизвиква отвличането и заточаването въ пѣлнически лагери на десетки хиляди добруджанци? Съ какво друго Ромъния би оправдала тая своя жестокостъ спрямо своитъ собствени поданици българи?

Добруджанския съборъ бѣше дѣло на самия народъ, какъзато е и цѣлата подета борба за обединение на Добруджа съ България. Той не бѣ нищо по-вече отъ една явна манифестация на онова, което десетин години крѣпеше духътъ на населението. Въ съборътъ добруджанци не направиха нищо по-вече, освѣнъ да дадатъ изразъ на своитъ желания и полюбивови копнежи за обединение съ своето родно отечество — България. Той бѣше и една публична трибуна на протестъ противъ единъ безправенъ режимъ и бюрократично-олигархиченъ гитъ. 16 и 17 декември ще бѣдатъ записани въ историята на Добруджа като дни, въ които цѣлия добруджански народъ, безъ разлика на народностъ, отдѣлна съ изразяването на своитъ болѣзи и протести противъ една наципско управление, което ги души цѣли 40 години. Въ тия два дена околото на безпристрастия наблюдателъ можѣе ясно да види жетвата на ромънската съдѣба. Въ Бабадагъ добруджанци доказаха че оня, който сѣе вѣтеръ жене буря.

Делегатитъ на съборътъ бѣха истински прѣдставители на народътъ, избрани и излѣзали изъ неговата сръда. Покрай гражданитъ се рѣдеше се ленинитъ въ своята народна носия, всички изпратени и дошли воино да изразятъ своята душа. Ако съборътъ се отличаваше въ нѣщо отъ другитъ подобни събрания, то бѣше съ своята очевидна непристроненостъ. Въ него нѣмаше повелители и нагласници и за това именно всѣзѣ изказана дума, която засѣгае болитъ на сръцата, прѣдизвиквае бури отъ одобрения. Всички участвуващи живѣеха съ една дума и еднакви чувства.

Делегатитъ бѣли назначени отъ българското правителство! За кои делегати стана дума? Дали за тия, които ромънцитъ сж свикнали да гледатъ въ Вукурещъ, като прѣдставители на едно безправно

народно стадо, подчинено робски на чоконтъ, или такива, които сж изпратени отъ едно население, което живѣе съ копнежи за свобода и което притисна въ своитъ обятия ония, които считаше основателно за свои освободители? Тукъ дължимъ една малка корекция на нисѣлата у своитъ противници. Въ оперативната зона въ Добруджа не сж още установени български граждански власти, които могатъ да се занимаватъ съ политически въпроси; общинитъ сж въ рѣцѣтъ на мѣстното население, което нарежда общитъ си работи по своитъ желания. А делегати нѣмаше и отъ етапната зона, гдѣто управлението не е въ рѣцѣтъ на българскитъ власти. И въ едното и въ другото мѣсто, българското правителство нѣмаше физическата възможностъ да се занимава съ уреждането събори на населението.

Добруджанскитъ Народенъ Съборъ въ Бабадагъ бѣ спонтанно дѣло на свѣтъ добруджанци, той бѣ естествена рожба на усложнѣта, а не на нѣмаша властни измѣжданиа. Въ нѣто участвуваха избраницитъ на добруджанското население, изпратени да дадатъ публиченъ изразъ на ония свои копнежи, които не сж отъ вчера и оня денъ. Както той, така и Централния свѣтъ сж дѣло на мѣстното население и по съставъ и по сръбнежи.

Интригитъ не ще помогнатъ. Даващия въ отчаянието и дири спасения въ сламката и само въ тогачий нѣмаше обяснението на ромънскитъ влѣвети.

Положението на бойнитъ фронтове.

Бюлетенъ отъ Щаба на Дѣйствующата армия
за 16.I 1918 г.

Македонски фронтъ. Между Охридското и Прѣспанското езера и на нѣколко мѣста въ околността на Битоля оживена артилерийска стрѣлаба. Въ завоя на Черна и южно отъ Градешница, малко по продължителна огнева дѣйностъ съ кратки артилерийски урагани. Южно отъ Дойранъ, за хѣсо (врѣме, сила) пушечна и картечна стрѣлаба; западно отъ Вукловското езеро и южно отъ Баракли Джумаи. Нашитъ части прогониха съ огънь нѣколко английски разузнавателни отдѣления въ Витоляско. Германски авиатори свалиха единъ французски привързанъ балонъ.

Добруджански фронтъ. Примирие.

Германски свѣдѣния.

Западенъ воененъ театръ. Група армии на Баварския и германския прѣстолонаслѣдникъ При и южно отъ Ленсъ артилерийската дѣйностъ бѣ усилена; въ нѣкои сектори имаше разузнавателни схватки. Юго-точно отъ Орнъ вземахме плѣнници.

Група армии на Херцогъ Аабрехтъ. Слѣдъ нѣколко часова артилерийска подготовка, французки отдѣления атакуваха сѣверно отъ Балонвие и навлѣзоха врѣменно въ нашитъ прѣдни окопи. Наши разузнавателни отдѣления взеха въ горнитъ боеве плѣнници.

Источенъ воененъ театръ. Нищо ново.

Италиянски фронтъ. Между Бреѣта и Пиаве на много мѣста оживенъ артилерийски бой; който, най-вече въ областта на Монте-Азелоне, достигна до особена сила. Италиянцитъ повториха безуспѣшнитъ си атаки само южно отъ Монте-Фонтана-Секка. Тѣ бидоха отблъснати. Въ секторитъ при р. Пиаве, сѣверно отъ Монте-Ало, английския артилерийски огънь се усили.

Австро-унгарски свѣдѣния.

По плоското възвишение на Азинго отблъснахме една неприятелска атака, западно отъ Колъ-Делъ-Рорсо. Источно отъ Брента Италиянцитъ подновиха безуспѣшнитъ си атаки поскѣ общи.

Г. Годоровъ

Новото послание на Уилсона.

Посланието на американския председател от 9. т. м. не е първо, няма да бъде и последно. Службата на мислите му послания е извиста. Предишните край и ограничаването на войната, т. е. докарата по голъми ожесточения на фронта и по голъма ширина на войната. Дано резултатът от това послание да не бъдат пакъ такива. Имаме всичкото основание да допуснаме и върваме, че тоя път думите на г. Уилсона ще внесат относителна тръзвост въ срѣщата на съюзниците и че се прави едно повече въ полза на мира. На първо място, тоя път на посланието е значи тѣсно свързанъ и цѣли по вѣщо, като се изключатъ въобще пасажътъ отъ третиранието въпроси, да се направи съглашението повече придумчиво за миръ. Гърмаици не се третиратъ като неоправдани варваризми. Нейниятъ вътрѣшно-правни институции не сѫ въ сѣтитъ на г. Уилсона. Свободата на моретата се иска на първо място. Економическата борба слѣдъ мира се изхвърля.

Насъ интересна единадесетата точка. Та се отнася цѣлата до балканската проблема. Г. Уилсонъ е посочилъ на едно общо начало при разрѣшенето на балканския въпросъ, а именно, че „отношенията между балканските държави трѣба да бъдатъ опрѣдѣлени чрезъ приятелски съвѣщания, съобразно съ историческитъ данни и народността на населениата“. Прѣди това г. председателъ казва: „Сърбия, Ромъния и Черна Гора трѣба да бъдатъ изправени и окупирани територии върнати“. Ето единъ пасажъ отъ професорското послание на г. Уилсона, само съ даъ изрѣчението, който ние не можемъ да разберемъ. Отъ една страна се иска повръщането на окупирани територии, а отъ друга отношенията ни да бъдатъ опрѣдѣлени чрезъ „приятелски съвѣщания“ съобразно съ народността начало. Който и г. Уилсонъ искрено да има желанието да се успокоятъ Балкана, ако рече така да разрѣшава старитъ въпроси между спорящите балкани, то това ще бъде само една платоника. Първо и първо „приятелски съвѣщания“ съвѣщане не сѫ на мѣстото си въ съвременния животъ, за който и да сѫ двѣ държави, а още по-малко за многобройнитъ и ожесточени една срѣщу друга балкански държави. Приятелски съвѣщания не сѫ единъ съвремененъ методъ за спорящи страни. Службата на помобовнитъ съдѣлница въ частнитъ отношения, като отживѣла връмето си, е приложима и къмъ междуваровитъ „приятелски съвѣщания“. Ние, българитъ, изпитаме сладоститъ на „приятелски съвѣщания“ по договора отъ 1912 година. Вѣзъ да ни е въ мисълта да пазваме, по намъ се отрува, че г. Уилсонъ ако само малко повече бѣше изслушвалъ американскитъ мисли, които сѫ работили между насъ, нѣмаше да прѣпоръчва на най-големия европейски болникъ най-неофитската рецепта. г. Уилсонъ и тоя път по балканскитъ работи си остава единъ страстенъ мечтателъ и възхваленъ проповѣдникъ.

Да повръщамъ окупиранието отъ насъ на нѣмъ територии, като Добруджа, Македония и Моравско на сърбитъ и ромънитъ, ако наистина това е намѣренето на г. Уилсона, то послѣ това „приятелски да се съвѣщаватъ“, то ние сме загубени. И пѣка се запомни, нѣмаша страхъ не е отъ „историческитъ данни“, „народността на населениата“ както се изразява г. председателъ, а тѣмъ отъ това, че еднакъ и сърби и гърци и ромъни иматъ остръ жѣбъ на насъ и както прѣзъ 1913 г. въ Букурещъ, ще искатъ да ни наложатъ едно горчиво „приятелско съвѣщание“, защото и третъ сѫ едно анонимно дружество, за грабене на българска земя.

Нима г. Уилсонъ не знае историческитъ данни по балканскитъ спорове, за да отсѣче направо, както правъ сѫ другитъ спорни териториални въпроси? Нима балканската народностна правда е по неясна и отъ

мѣлания италиано-австрийския въпросъ, та г. Уилсонъ рѣшително не тѣси лѣнитъ по спора? Не допуснаме и дѣтѣ пѣща. Материалитъ по балканския въпросъ сѫ избобили и прѣснѣ. Отигатъ на едно американско лице за сформирани на възгледа само три пѣща: карпелневата анкета, историята на балканската война и даннитъ на американскитъ мисли въ Полуострова.

Слѣдъ толкова терзания отъ дела на освобождението ни по Македония и Добруджа; слѣдъ толкова кървави битки, въстания и гонения на българщината и послѣ неоправдани жертви въ живи, най-добри сили, на малкия ни народъ, България не мисли, безъ войкакви гаранции, да отива на съвѣщания „приятелски съвѣщания“ съ лукавитъ гърци, не разбранитъ и луди сърби и коварнитъ власи. На нашата правда Богъ помага да побѣди съ орѣзването. А побѣдата въ боя е началото на мъдростта. Отъ нейния резултатъ не ще останемъ. Добруджа, Македония и Моравско въ никакъ случай нѣма да опразнятъ за да ходимъ на „приятелски срѣщане“. На сторнитъ това, би ни се смѣлъ цѣлъ свѣтъ, а най-много сърбитъ и ромънитъ. Това на простъ български езикъ, ако бихме го допуснали, се казва да изпустимъ питомото, за да уловимъ дивото.

Здравия български разумъ, слѣдъ толкова лекомислиа въ миналото, нѣма да го допусна сега. Съвѣщанията пакъ могатъ и нека станатъ въ присяжението на цѣлъ свѣтъ, съ пълното приложението на „историческитъ данни“ и „народността начало“, както иска г. Уилсонъ, но гаранцитъ, които ни сѫ въ рѣшитѣ, за да не бъдемъ изнасилени и изгнани, както и станъ много плати до сега, нѣма да изпустимъ изъ рѣцитъ си, на всека цѣна.

Да изправимъ и отстъпимъ Македония, Добруджа и Моравско, за да се „приятелски съвѣщаватъ“, това нѣма да бъде. Такавъ катеръ, не правимъ. То би значило да оставимъ други да хвърлятъ лѣво противъ насъ боковетъ, за сѣдбата на българскитъ земи.

Освобождението на отвлѣченитъ въ Молдова добруджанци.

Съобщаватъ официално отъ Фокшани: На 16 того се състоя последното засѣданне до освобождаването на интерниранитъ добруджанци. Третирани бѣха всички въпроси. Постигна се съгласие и се подписа протоколъ и договоръ. Главнитъ точки на договоръ сѫ слѣдитъ: 1) На 25 януари ще бъде прѣдадена първата партида, не по-малко отъ 500 души. 2) На 5 февруари — втората партида, също 500 души. 3) Не се освобождаватъ здравитъ мъже, които сѫ годни за военна служба, освѣнъ лѣкаритъ и свѣщенитъ. 4) Отъ 12 февруари започва редовното изпращане всеки три дѣна партиди не по-малко отъ 1000 души. 5) Въ периода между 20 януари до 12 февруари, ромънитъ се задължаватъ да ни прѣдставятъ всички списѣци на интерниранитъ добруджанци. 6) Прѣдвидено е първоначално да се започне съ повръщането на интерниранитъ добруджанци изъ окръжитъ, които ние ще опрѣдѣлимъ. Уговорено е, че заедно съ българитъ мѣгатъ да се завърнатъ и ромъни, но само тѣя, които одобримъ. Можемъ да откажемъ на нѣкои личности завръщането нѣкъ. Изпълнението на договорътъ ще бъде контролирано

отъ респективнитъ неутрални сили покровителки. Приемането на интерниранитъ ще стане отъ наша комисия на половината пътъ между Браила и Галацъ при Вадени. Ако приемането бъде деконосирано, договорътъ остава въ сѣщията си въ сила, обаче за начина на изпълнението му ще трѣбва допълнително да бъде уговорено.

Въ Букурещъ ще бъде уреденъ съ германцитъ въпросъ за прѣносътъ на интерниранитъ прѣзъ окупирана Ромъния.

— ИЗЪ НАШИЯ ПЕЧАТЪ —

Редакторътъ на сп. „Седмиченъ Прѣгледъ“ В. Юрдановъ въ една своя статия подъ насловъ, „Добруджа“, помѣстена въ бр. 14, между другото нѣмъ слѣдното:

„Въпросътъ за Добруджа все още предълага да тревожи населението въ този край. Всеки брой отъ „Добруджа“, органъ на мѣстното население, издаванъ чрезъ собствени неговитъ срѣдства, предълага да се пѣлни съ телеграфически заявления до правителството отъ разни градове и села, отъ всички кѣтове тамъ, че то по нѣкой начинъ не желае да остане родната му земя и въ бъдеще анексирана отъ Ромъния. То прѣдлага заявленията си съ закана, че е рѣшено да даде още жертви, и повече отъ тѣя, които е дадо до сега, за борба противъ вчерашнитъ си тирани и потисници, ако българското правителство не вземе въ внимание неговитъ жѣлби и желаниа и всѣчески не се застъпи за обединението нѣкъ съ българската държава.

Тази загриженостъ и развълнуваностъ на населението въ тази българска покрайнина, отъ една страна, отъ друга — изказванитъ въ Народното Собрание бѣвания отъ страна на народното прѣдставителство, турятъ още повече въ тревога цѣли български народъ.

Едно бѣгло връщане къмъ миналото, прѣди половинна вѣкъ, е достатъчно за да се установи, че Добруджа не е могла да бъде оспорвана отъ никого и че тя е частъ отъ българскитъ земи. Тамъ, даже ако некаже, народното българско съзнание въ дѣнитъ на тѣмното духовно и политическо робство се е пробудило по-прѣди, откогато въ много други български кѣтове, които днесъ неоспорвано отъ никого спадатъ въ прѣдѣлитъ на царството. Тулча, Бабадагъ, Мачинъ, Кюстенджа и пр. сѫ биле огнища на българската просвѣта и култура.

Ние не можемъ да повѣрваме, че за обединението на Добруджа съ България може да се срѣщне съпротива отъ страна на съюзницитъ ни. Още повече, че тоя въпросъ ни най-малко не засѣга нито тѣхна национални нито тѣхнитъ икономич. интереси. Напротивъ, една обединена България означава засилване на тѣхната съюза. А една силна съюза въ бъдеще не може да не е въ интереса на останалитъ съюзени държави. Здравиятъ разумъ диктува, че съюзническитъ връзки бѣватъ толкова по-трайни, колкото сѫ по-малко новодитъ за бѣдѣщи китрига и домогвания на днешнитъ ни общи непрѣтели и зломыслиници.

Съюзницитъ ни не само не трѣбва, но и нѣма защо да сѫ противъ нашето пѣлно обединение. И ние сме убѣдени, че не отъ тѣхна страна може да има съпротива не само за дезаксиранието на Добруджа отъ Ромъния, но и за другитъ още български покрайнини

Добруджанци, разпространявайтѣ вѣстникъ „Добруджа“

С. Чилингировъ

Равна Добруджа

Пѣтни бѣжѣки и впечатлѣния.

(1)

I.

Да види Добруджа бѣше една отъ съкровени ми мечти. Театрътъ на толкова героични подвизи, създадени отъ крѣбрата наша войска, които за винаги ще останатъ паметни срѣдъ нѣкъ-възвизенитъ прояви на героизмъ, какъвто свѣтовната война бѣ записала въ своитъ страници, ме привличаше съ привабливостта на едно въздѣлване, прожлявало въ душата връхъ чувствата на народна гордостъ и съзнатъ на човѣшко страдание.

Добруджа!

Но кой българинъ не блѣнувалъ да пронне въ нейнитъ равни степи, единъ отъ малкитъ кѣтове на земата, дѣто расте и врѣе злато? Кой българинъ не е копѣялъ да падатъ въ нейнитъ мѣли като малка личическа пѣсень падини, въ които нѣкога — прѣди много и много вѣкове — смѣлъ духъ запали бѣдѣща изъ българската самобитност, по единъкъ само мъжа, но не единъкъ и бунтъ огънъ, озарихъ съ бѣлѣсъкъ на своитъ сѣнози езици хоризонта на българското небе, поддѣхатъ отъ засѣжени въ върхове на Шаръ? Кой българинъ не е жадувалъ да види нейнитъ пространни езера, отъ които кристали води нѣкъ проклада и свѣжестъ омедай.

Асто отъ лѣтѣнъ зной силно и чисто като очитъ на млада хубавица небе? Кой българинъ не се е стремилъ къмъ нея съ всичкото си сърце, като къмъ първа изгора? Кой българинъ не е мечталъ да легне върху вехнатъ и, пѣтни като губеръ насина, да разпери рѣцъ и, загледавъ въ катризната игра на бѣлитъ, подобно раздухавъ памукъ, облаци, да слуша, какъ му нашавъ морскитъ вѣтръ ту съ шепота на умерящъ вѣтякъ, ту съ вихъра на развѣнява страсть за славно и страдално минало на тая земя, въ която нѣкога Аспарухъ спрѣ на станъ смѣлитъ си вѣтзи, а послѣ работниятъ българинъ разгърна съ орахо дѣвната и пазва, за да заживѣе съ пулса на нейното мърно сърце?

Добруджа!

Какъ сладко звучи нейното име, какъ много приказва то за доброто, къмъ което се стреми българинътъ отъ първия дѣнь на своя животъ, та дори до днесъ! Добруджа! — наше добро и наше щастие... Нашитъ първи поглѣдъ на свѣта и нашата последна въздишка!

— Но какво чуватъ? —

— Нѣкога я бѣше забравилъ...

Не! Нѣкога българинътъ не е забравилъ своята хубава пеналгедна Добруджа. Нѣкога не е прѣставалъ да я вижда пощомъ въ сѣнищата си, а денемъ прѣдъ своитъ изморени отъ работа очи. Нѣкога!

Та нима може майка да забрави родното си чадо, подарено другому. Нима може да го отмаѣе, да привлече съ повоето му име, което чуждъ му е привабливо? Нима може въ овчедупно примирение да замѣхне рѣка

и да каже: азъ го създадохъ, но вече не е мое?

Добруджа всекога е живѣла въ нашитъ сърца, всекога е била вѣлетъ въ нашитъ мечти за доброчестива, всекога е била наша. Наша е била тя и когато сме я наричали ромънска. А наричали сме я тѣй, за да ни напомни всекога за дълга, който нѣмъ къмъ нея, за жертвитъ, които трѣба да направимъ, за да е прѣберемъ отново въ родното сѣмейство.

Тази Добруджа искавъ да види азъ!...

II

Калнакра.

Автомобилътъ запукъ. Другарътъ ми Симеоновъ, съ когото ме свързватъ сношения на рѣпно дѣйствието и не единъ литературенъ грѣкъ, прѣстрѣ рѣка за обикомъ и ми пожелалъ добъръ пътъ. До него художникътъ Радловъ, певоръ въ Варна, процѣди умотелно съ своя забавенъ бѣсъ.

— Да бѣше казалъ на генерала! Азъ вървамъ, че цѣна да ме пустане. Само една скица, само една скица отъ тази хубава Добруджа!... Завиждамъ те!

А завиждамъ си и азъ, макаръ да не съмъ никакъ художникъ и да не се пося съ мечти пона за една скица...

Нѣкои отъ изпращачитъ ми, войници въ щаба на укрѣпени пунетъ, извикаха:

— Пий!...

Азъ обмисляхъ. Но, както винаги, и тоя пътъ не измѣнихъ общинитъ си и ако сега сѣдамъ да изложва своитъ впечатления отъ Добруджа, права го сѫ

Изъ чужбина.

(В. Т. А. и радиотелеграфа).

По въпросътъ за мирътъ.

Брестъ-Литовскъ. Въ заседанието на 12-и януари на германо-австро-унгарско-руската комисия по териториалните въпроси, Каменовъ отъ името на руската делегация предложилъ; разрешението на въпроса за правото на самоопредѣлене на народитѣ да засѣгне не само окупираниѣ територии, както е предвидено въ параграфъ 2 отъ германския договоръ, отъ 28 декември, но и тия части отъ народитѣ, които живѣятъ вънъ отъ заетитѣ области, на които руското правителство дава сѣщото право за самоопредѣлене. Русия се задължава да не принуждава тия области да приематъ една или друга държавна форма, нито пъкъ да застрашава тѣхната самостоятелностъ чрезъ налагане на мита или военна контрибуция. Правителствата на Германия и Австро-Унгария трѣбва въ заплата отъ своя страна, категорически, да заявятъ, че нѣматъ претенции да присъединяватъ територии, принадлежащи на по-ранешното руско царство, които сега сѣ окупирани отъ тѣхъ или пъкъ да поправятъ границитѣ си за смѣтка на тия области. Скъсворѣменно трѣбва да се задължатъ, да не принуждаватъ тия области да приематъ тази или онази държавна форма или пакъ да имъ прѣчатъ, чрезъ мита или военна контрибуция, прѣди пълното уреждане на тия области. Разрѣшенето на тия въпроси трѣбва да стане при пълна политическа свобода и безъ външно влияние и заради това трѣбва да стане гласоподаването, слѣдъ като се отгледатъ чуждитѣ армии и се повърнатъ бѣжанцитѣ и евакуираниѣ. Врѣмето на отгледването на войскитѣ ще се опредѣли отъ особена комисия. Запазването на редътъ и на правата прѣзъ на врѣме самоопредѣленето ще стане отъ народнитѣ войски и опълченіето. На бѣжанцитѣ трѣбва да се даде възможностъ да се повърнатъ. Отъ моментътъ на подписването на мирътъ до окончателното държавно уреждане на специалнитѣ области, вътрѣшното управление, мѣстнитѣ въпроси, финанситѣ и т. н. трѣбва да се дадатъ въ рѣцѣтѣ на врѣмѣнни органи, назначени съ споразумението на политическитѣ партии.

Генералъ Хофманъ заяви: чрезъ потушаването на Бѣлорусийския конгресъ въ Минскъ и по ранешнитѣ насилия противъ украинското дѣло, болшевишкото правителство доказа, какъ въ дѣйствителностъ изпълнява правото за самоопредѣлене на народитѣ. Германската главна квартира трѣбва слѣдователно да отхвърли една намѣса въ работитѣ на заетитѣ области. Народитѣ на заетитѣ области изразиха волята си да бждатъ отдѣлени отъ Русия.

Сѣщо и поради економически и технически причини, германската главна квартира трѣбва да се откаже да изпразни Курландия, Литва, Рига и островитѣ въ Рижкия заливъ. Всички тия страни нѣматъ управляющии органи, нѣматъ жѣлѣзници, телеграфи и поща. Всичко това е германско притежание и се ръководи отъ германцитѣ. Тѣзи страни не сѣ въ положението за създаване на една народна воиска и опълчение. Слѣдъ това заседанието бѣ закрито. Едно ново заседание не е още опредѣлено.

Берлинъ. Императоръ Вилхелмъ прие вчера прѣстопреемника; слѣдъ това той прие на първа ауденция новия швейцарски пълномощенъ министъръ, д-ръ Мерсиеръ; слѣдъ това министърътъ биде приетъ и отъ императрицата.

Берлинъ. Голямо значение се отдава на прѣстѣнието въ Берлинъ на генералъ фонъ Хинденбургъ, на генералъ Лудендорфъ и на прѣстопреемника, както и на вчерашния приемъ на прѣстопреемника отъ императора и на свѣшаніята, които Хинденбургъ и Лудендорфъ сѣ имави съ многобройни политически дѣйци. Говори се, че у императора ще стане свѣшчаніе, на което ще взематъ участие Хинденбургъ, Лудендорфъ, прѣстопреемникътъ и имперскиятъ канцлеръ. Споредъ Берлинскитѣ пайтунгъ амъ митагъ, резултата отъ тѣзи свѣшчанія ще укаже най-голямо влияние върху по-нататѣшния ходъ на войната и върху политическото положение.

Берлинъ. Споредъ „Локаль-анцайгеръ“ приетитѣ на императора продължаватъ. Сутринта императорътъ прие прѣстопреемника; слѣдъ това държавния подсекретаръ за външнитѣ работи баронъ фонъ демъ Буше и по-късно, на обща ауденция, имперскиятъ канцлеръ графъ Хертингъ и фелдмаршалъ фонъ Хинденбургъ. „Фосине Цайтунгъ“ съобщава: прѣзъ врѣме на ауденциитѣ на графъ Хертингъ, фелдмаршалъ фонъ Хинденбургъ и генералъ Лудендорфъ било разисквано разрѣшаването на военнитѣ и политически въпроси. Може да се прѣдполага, че е постигнато съгласие по сѣществениѣ точки между военнитѣ и политически ръководители. Военнитѣ гледища, поддржани отъ главното командване на армията, ще си пробиятъ напълно пътъ.

Вина. Вчера се състоя въ Вина петъ социалдемократически събрания, които бѣха много добри посѣтени. Тѣзи събрания приеха една резолюция въ полза на мира чрезъ разбирателство и противъ стрѣленията въ полза на единъ миръ чрезъ побѣда.

Брестъ-Литовскъ. Вчера се водиха прѣговори въ Германо-австро-унгарско-руската комисия за разрѣшенето на териториални и политически въпроси. Въпрѣки голѣмата разлика въ мнѣніята на дѣйтѣ приговарящи страни, мога да се констатира по нѣкой точки, извѣстно сближение.

Берлинъ. Въ заседанието на главната комисия при райхстага, държавниятъ подсекретаръ фонъ демъ Буше заяви: мога да заяви отъ името на имперския канцлеръ, че наставленията, които държавниятъ секретаръ фонъ Кюлманъ получи за прѣговоритѣ въ Брестъ-Литовскъ не сѣ прѣтърпили никаква промѣна. Слѣдователно всички слухове въ обществото и въ печата ще сѣ въротно неоснователни.

Положението въ Русия.

Стокхолмъ. Английскитѣ посланикъ въ Петроградъ Вижанацъ заяви на 12-и януари на единъ прѣдставителъ на стокхолмския вѣстникъ „Тидингенъ“, че споредъ неговото мнѣние, болшевикитѣ успѣли да си създадатъ такова положение, при което никой не може да ги изгони. Общото желаніе за

миръ имъ е благопріятствувало за тази цѣль. Тѣ искатъ да управляватъ, до като се изпълнятъ всички дадени обѣщания. Въпрѣки това, аптантата не може да ги признае като прѣдставители на Русия, тъй като тѣ нѣматъ само на сѣверъ мощъ. За резултата отъ мирнитѣ прѣговори въ Брестъ-Литовскъ не може да се каже още нищо сигурно, но Троцки работи съ всички сила да сключи единъ сепаративенъ миръ. Изобщо може да се каже, че Русия сѣ е изгубила ролата на активенъ участникъ въ свѣтовната война.

Петроградъ. Петроградска телеграфна агенция. Болшевишки отдѣлення завзѣха станциитѣ Балзено, Ржевская и Семеновка.

Стокхолмъ. Отъ достоверно мѣсто увъриватъ, че Калединъ билъ въ връзка, чрезъ радиотелеграфъ, съ английската главна квартира въ Месопотамия.

Петроградъ. Слѣдъ силентъ, бой украинскитѣ войски завзѣха Вахмачъ въ Черниговската губерния.

Стокхолмъ. Специалниятъ Петроградски кореспондентъ на шведския в. „Политиконъ“ увърива, че отъ мѣсецъ илий насамъ, броятъ на организираниѣ членове на болшевишката партия се увеличилъ отъ 250,000 на половинъ милионъ. Органитѣ на болшевицитѣ, в. „Правда“, излиза два пѣти въ денъ въ 180,000 броя. Броятъ на болшевишкитѣ членове въ учрѣдителното събрание възлиза на 240 души.

Науенъ. На „Дейли-ноусъ“ съобщаватъ отъ Петроградъ: Народния комисаръ Топовъ донася, както Донската котловина е очистена отъ войскитѣ на Каледина. Каменовъ-възгледитѣ мина сѣ въ рѣцѣтѣ на болшевицитѣ, житото било конфискувано, за да се изпрати къмъ сѣверъ.

Лондонъ. Райтеръ се научава отъ Петроградъ. Въ Коломна (Московска губерния) избухна бунтъ прѣдизвиканъ отъ гладъ. Тѣлпата разоръжи червоната гвардия; болшевицитѣ завзѣха главната квартира на сѣюза на земствата.

Како арестуванъ. Парижъ. Съобщения на агенцията Хавакъ. Како биде арестуванъ тази сутринъ и отведенъ тутакси въ затвора „Ла Сенте“.

По арестуването на Како. „Джорнале д'Италия“ посочва, като послѣдния причина за извършеното вчера арестуване на Како, откриването на единъ документъ въ Римъ за една рѣчь на Како, който се счита, че е насочена противъ французската държава прѣзъ войната и че подбужда къмъ пълно подкопаване властта на французската държава.

Финландската независимостъ призната и отъ Австро-унгария. Вина. Една финландска делегация, състояща се отъ трима пълномощници на финландското правителство, биде приета вчера въ министерството на външнитѣ работи, отъ втория началникъ отдѣление г. фонъ Флотовъ, прѣдставляващъ министра на външнитѣ работи. Съ позволение на императора и по заповѣдъ на министра на външнитѣ работи, баронъ фонъ Флотовъ взе актъ отъ нотификацията на финландската независимостъ, която прѣд-

желанието да достигнатъ тия редове до тѣхъ и да замишлатъ обѣщанитѣ писма.

Всички искаха да чуятъ нѣщо за Добруджа, всички горѣха отъ желание да я посетятъ и да сторятъ пожеланъ надъ гробовѣтъ на хилядитѣ герои, сложили храбро кости за нейната свобода.

Отъ сѣщото желание горѣха и коитѣ съпътници: полковникъ Бозовъ и подполковникъ Басевъ, и двамата не еднажъ кръщавани съ огънь и жѣлѣзо. А послѣднитѣ още носѣше въ гърдитѣ си болки отъ ранитѣ, добави въ боеветѣ при Черна.

Потелихме. Спорю автомобилътъ оглуши съ бѣсълото сѣ пуктено крайнитѣ улици на Варна, отдавна замѣтали съ труда на своитѣ ранобудни стопани. Може то се очертаваше прѣзъ рамкитѣ на различаеитѣ ошопки, ту се скриваше между тѣхъ, за да се покаже съ своитѣ безкрайни хоризонти отъ височинитѣ на варненскитѣ дъзи, застроени долу съ малки, китни лѣтнини.

Далечна руминина, като че ли послѣденъ отблъскъ отъ сѣвичевия изгнѣвъ, принами и безъ туй сѣзавъ взоръ къмъ себе си. Симфония отъ най-разнообразни шаран сагитра прѣдъ очитѣ ми. Тѣ ту се прѣливахъ една въ друга и се губѣха въ тъмната маса на морската вода, ту се очертаваха ясно като цѣйтовѣтъ на сѣкѣтъра. Морето живѣеше съ она тихъ животъ на безбурно утро, който носѣше и унесъ и призраченъ. Душата сѣмашъ си почиване върху гладката морска повърхнинъ, понесла се леко съ крилата на чайка далечъ тамъ нѣмашъ задъ безпрѣдѣлното; винаги принама приказка и недостижимъ блѣвъ.

Автомобилътъ изви. Тѣмни и безкрайни извиди се очертахъ по гладката площъ на морето, сега добило видъ на полузакръглено озеро. Струваше ми се, че това сѣ течението на халидитѣ рѣки, така любовно прибрали отъ водната бедня, които продължаваха да живѣятъ още съ невякитѣ особености на своя дългъ пътъ низъ равнини и ущелии. Нѣкой отъ тѣхъ бѣха бѣли, като че се смѣсваха направо отъ балканскитѣ усеи, а други тѣмни, съ боитѣ на замръзнало прѣдъ буря лѣбе — черни и кални — като че носѣха още въ себе си утайка отъ черпоземъ, чиято посѣва сѣ тѣй благодатно поили.

Но ето морето изчеза отъ очитѣ ми. Сега азъ не долавямъ нищо друго, освѣтъ единъ необхватно небе, загубено нѣкъдѣ далечъ, додѣто едва стига погледътъ ми, върнало се назадъ, сѣмашъ, въ желаніе да се отжори въ китнитѣ брѣгове на варненската околностъ. Кой би могълъ да ме увърѣи, че въ всичко това не е една и сѣща стихия, която човѣшкото знание е свикнало да ни прѣдлага като дѣѣ, че морето не е паднало на земната частца отъ небе?

— Параходъ!

Азъ се виждамъ къмъ посоката, която ми посочватъ. Унесѣтъ ми отлитва.

— Непрѣятелска?

— Не.

— Снощи имаше съобщение въ шаба на пункта, че непрѣятелската флота се впуснала въ морето. Въ града не палиха ламбитѣ.

— Не е, — далечъ е хоризонтътъ. Толкова близо

не може да дойде параходътъ отъ миннитѣ заграждения.

И, наистина: отъ височината, отъ която го слѣдѣхме съ очи, изглеждаше, че той плува почти до самия брѣгъ, макаръ да бѣше, както казваха съпътникитѣ ми, нѣколко мили далечъ отъ него. Но скоро се изгуби отъ погледа ми! Морето, сѣмашъ, се възви, за да ни се покаже въ други очертания, този пътъ като тѣмна низина, въ чиято сръда проникваше сухата. Небето се дигна високо.

Ние бѣхме вече на балчиската равна височина.

Прѣдпрѣждението на съпътникитѣ ми се сблъскаха. Азъ, наистина, трѣбваше да обѣжа мушамата си и да я заседна здраво. Вѣтровѣтъ съ всѣми нмиванитѣ метъръ ставаха все по-силни и по-луди. А тукъ бездруго трѣбва да се приказва за вѣтровѣ и то вѣтровѣ, които насъ, дѣцата на други български кѣтшица, и не подозираме. Мѣчно би могълъ да каже човѣкъ, отъ коя страна идатъ тия въздушни вѣлиа, които го биятъ ту въ гърба, ту подематъ краищата на неприбраната му отстранѣ дръхъ, ту се втурватъ право въ гърдитѣ му. Разговоритѣ спрѣха. Макаръ единъ до другъ, ние се чувствувахме толкова далечъ, че най-упоритѣ ни усилия да сѣмнимъ дѣѣ думи оставаха суетни. Вѣтрѣтѣ нахлуваха въ устата, запущахме гърдитѣ и, огнелъ току по отроненитѣ думи, тичахме луко далечъ съ свистене подобно на подбѣгъ върху нашата немощъ. Говорихме само съ очи. Не се рѣшаваше даже да си послужимъ съ рѣцѣ отъ боязливъ въздушната стихия да не развѣе връхната на дѣѣка и да заплющи съ нея около ушитѣ

(Слѣдва)

ставителит на финландското правителство му връчиха и отговаряйки на искането на депутацията, от името на австро-унгарската монархия, призна Финландия за независима република.

Положението в Португалия. Либасонъ. Служение на агенцията Хавасъ. Всички мораци, замесени в последните събития и чието лошо поведение биде доказано, ще бъдат заличени от списъците на морината. Избъгалит, които не се явят в 48 часов срок, ще бъдат обявени за дезертьори.

Негодуванията в Гърция.

Наученъ. Опити на Венизелосъ да изпрати гръцки войски на Македонския фронтъ биде осуетенъ. Споредъ Берлинеръ Таблатъ в Лариса станала голяма митингъ противъ войната, в която участвували 800 офицери и 20000 войници.

Ромънският посланик в Петроградъ арестуванъ

Петроградъ. Служение на Хавасъ. По повелъ отъ института Смолни, вчера сл. пл. бидоха арестуванъ и интернирани в петропавловската крепостъ ромънският полномощенъ министър Диаманди и персоналит на легацията. Причинит не се знаят. Тръбва да припомнимъ обаче, че напоследъкъ Троицки заплашаваше аино, да вземе строги мърки противъ ромънските чиновници, независимо отъ тяхното положение. Тази репресивна мърка прѣдизвика голямо въстание въ дипломатическия святъ. Тъй като на 1 януари ст. от. (новата руска година), не излъже никакъв вѣстникъ, това извѣстие още не е разпространето.

Петроградъ. Служение на Хавасъ. Дипломатическото тѣло, включително, неутралнитъ дипломати, биде извикано спѣшно сутринта отъ Доаска, посланика на съединенитъ щати, за да рѣши какво становище да вземе по арестуването на ромънския министър Диаманди. Очаквалъ се незабавенъ общъ протестъ отъ посланицитъ и полномощнитъ министри противъ това нахвърляне на неприкосновеността на дипломатическото тѣло.

Хроника

На вниманието на г-нъ Министра на Външнитъ работи. Българи, връщащи се отъ Русия прѣз Виена и Вудапеша, ни се оплакватъ, че нашитъ дипломатически власти въ тия градове са ги посрѣщали много негостоприливо. Ний, ставайки изразъ на тяхното възмущение, просто не можемъ да си обяснимъ такава прѣстѣпна небръжност у нашитъ държавни служители, които са изпратени и щедро плащани именно за да бъдатъ въ услугитъ на нашитъ поданици.

За свободната обитна на невизбранени артикули. Забранява се на органит на дирекцията да даватъ нареждания до желѣзопатнитъ и телеграфопощенски станции да не приематъ пратки отъ първа необходимостъ, които не са подъ възбрана, безъ тяхно прѣдварително съгласие. Търговията на всички прѣдмети освѣт тия подъ възбрана е свободна, и никой нѣма право да прави каквато и да е спѣнка при обитната на тия прѣдмети.

За стокитъ в Ромъния. Показватъ се всички търговци, които иматъ стоки въ Ромъния, незабавно да съобщатъ на Софийската търговска камара маркитъ и нумерата на стокитъ по фактуритъ си, ако тия свѣдѣния не са дали до сега, иначе рускуватъ да не имъ се намѣрятъ стокитъ.

Клането на свинитъ. Свини прасни, съ малки пратета, декларираны за домашно уговане и по-леки отъ 40 кгр. е забранено да се колятъ. Свини и прасета по-тежки отъ 40 кгр. трѣбва непременно да се дератъ.

Търговията съ земеделчески машини. Търговията съ земеделски машини, ордия и сѣяща ще става по-спѣния начинъ: търговецътъ, който иска да купи отъ агросиста земеделски ордия, машини и тяхна части за да ги прѣнесе въ другъ районъ за нуждитъ на земеделцитъ, трѣбва да се отнесе до военния агрономъ, въ района на който иска да продава тия ордия, машини и машинни части.

Военниятъ агрономъ, ако намѣри за полезно, дава му писмо до военния агрономъ, отъ района на който търговеца иска да купи земеделчески ордия, машини и пр. Последниятъ, ако намѣри за полезно, дава на търговеца позволително да закупи отъ района му опрѣдѣленото количество ордия, машини и да ги прѣнесе въ другъ районъ. Търговецътъ, купувачъ отъ агросиста, нѣма право да прѣпродава закупенитъ отъ него ордия и машини

на посрѣдникъ. Той ги продава направо на нуждающитъ се земеделци и то по цѣнитъ, опрѣдѣлени отъ Дирекцията за С. О. Г. П. Ако иска да реализира печалба, трѣбва да настоя прѣдъ агросиста, щото послѣдниятъ да му остави отъ своята печалба.

Празднитъ торби. Износътъ на торби е забраненъ. Торби като амбалажъ могатъ да се изнесатъ временно и то само сръщу депозитъ, опрѣдѣленъ отъ търговския отдѣлъ при Дирекцията.

Сода наустинъ. Содата наустинъ, декларирана отъ търговцитъ може да се продава съ 10% печалба отъ коштуемата цѣна въ срокъ на единъ мѣсецъ отъ днесъ. Схѣдъ 15 февруари т. г. ще се продава само по пориращи цѣни.

За мелницитъ. Дирекцията за С. О. Г. П. е наредила контрола върху мелницитъ. Въ мѣста, гдѣ то има много мелници, ще се закрятъ излишнитъ отъ тяхъ. Останалитъ ще се разпрѣдѣлятъ на групи, като ще се опрѣдѣли жителитъ, отъ кои села ще носятъ за мелене въ всѣка една група. За всѣка мелница ще бъде назначенъ специаленъ контролъ.

Щедъръ дарителъ. Въ касата на Народо-спомогателния фондъ „Добруджа“ — София, бившиятъ пълномощенъ министъръ въ Букурещъ, г-нъ Д-ръ Илиянковъ, внесълъ сумата 1000 лв. Хвала на щедрия дарителя.

Сборникъ за Добруджа.

Съюзътъ на българскитъ учени, писатели и художници съблжава, че е излъжѣлъ вече отъ печатъ и тия дни се разпраца и пуца въ продажба сборникътъ му за Добруджа съ слѣдното съдържание: 1. Физическа география на Добруджа отъ проф. Иширковъ. 2. Историко-политическата съдба на Добруджа отъ проф. В. Н. Златарски. 3. Българи и ромъни въ тяхнитъ културно-икономически отношения отъ проф. Милетицъ. 4. Старобългарски паметници въ Добруджа отъ К. Иширковъ. 5. Фолклоръ на Добруджа отъ проф. М. Арнаудовъ. 6. Възраждането на Добруджа (1810—1878) отъ С. Чилингировъ. 7. Народностенъ характеръ на Добруджа отъ проф. Романски. 8. Стопанско значение на Добруджа отъ проф. Мишайковъ. 9. Добруджа въ политическо отношение отъ проф. Молковъ. Сборникътъ сборникъ излиза едновременно на френски и на нѣмски. Цѣната на българското издание е 8 лева.

Народо-спомогателенъ фондъ „Добруджа“

Получиха се слѣднитъ подписки.

с. Черна.

Бълг. църква с. Черна 50 л., Костадинъ С. Христовъ 60 л., Иванъ Ангеловъ, Христо С. Христовъ по 10 л., Ченко Парашковъ 2 л., Мавродиянъ Е. Андоновъ 10 л., Василь Николовъ, Тодоръ Т. Сивовъ по 1 л., Станко Димитровъ 5 л., Лазаръ Няголовъ, Киро Райковъ по 3 л., Енчо П. Поповъ, Станко Кочаковъ по 2 л., Иванъ М. Максимовъ 10 л., Василь Велковъ 50 л., Георги Чешмеджиевъ 15 л., Христо Чешмеджиевъ 20 л., Маринъ Желѣсковъ 4 л., Никола Чокоевъ 5 л., Петръ Поповъ 10 л., Злати Андрейвъ 5 л., Митю Великовъ 10 л., Танасъ Вончевъ 5 л., Георги Н. Кировъ 10 л., Тодоръ Вончевъ 20 л., Енчо Пенчовъ 5 л., Станко Кочаковъ 3 л., Българската църква село Черна 50 л., Стоянъ Г. Кырковъ 3 л., Кръстина П. Поповъ 1 л., Тодоръ Ивановъ 5 л., Желѣско Георгиевъ, Иванъ Ангеловъ и София Ив. Ангелова по 10 л., Никола Янковъ, Ангелина Н. Янкова по 20 л., Петко Янковъ, Яна П. Янкова по 5 л., Раде Ивановъ, Екатерина Иванова, Тодоръ Ивановъ по 20 л., Стоянъ Г. Гагаузовъ 4 л., Ивана Н. Чококова 10 л., Михаилъ Яковъ 2 л., Трифонъ Мариновъ 5 л., Напятавъ Галушевъ отъ 4-а Пион. Друж. събрани отъ селени въ с. Черна 291,45 л., Иванъ Неделъ 2 л.,

Всичко лв. 844 45.

Отъ бр. 80 78,134,10.

А всичко лв. 78 978,55.

Разписане на влаковетъ и параходитъ.

влаговетъ Браила—Букурещъ.

Тръгва отъ Браила въ 7 ч. и 34 м. сутр.

Пристига въ Букурещъ въ 5 ч. 03 м. слѣдъ об.

Тръгва отъ Браила въ 5 ч. и 56 м. вечерта.

Пристига въ Букурещъ въ 1 ч. и 02 м. сл. об.

Тръгва отъ Букурещъ въ 7 ч. и 15 м. сутр.

Пристига въ Браила въ 2 ч. и 06 м. сл. об.

Тръгва отъ Букурещъ въ 1 часа и 02 м. сл. об.

Пристига въ Браила въ 8 часа веч.

Забѣлжка: Врѣмето се разбира източно европейско (Бълг. врѣме).

параходитъ Оршова—Браила.

Параходитъ пристигатъ въ Браила всѣки понеделникъ и четвъртъкъ 6-30 пр. пладитъ и отпътуватъ нагоръ сѣнитъ дни 8-30 пр. пладитъ.

салтъ Браила—Гечетъ.

Тръгва отъ Браила въ 7 и 9 ч. пр. пл. и 1 и 3 ч. сл. пл. Тръгва отъ Гечетъ въ 8, и 10 ч. пр. пл. и 2, и 4 ч. сл. пл.

Библиотека „Добруджа“

издава фондъ „Добруджа“ — организация за национална култура и взаимна помощ

Излъзоха отъ печатъ и се прѣстѣпаха въ продажба слѣднитъ книги:

№ 1. Историческитъ права на България върху Добруджа отъ Миланъ Г. Марковъ. Цѣна 2 лева.

№ 2. Добруджа и нашето възраждане (културно исторически издараения) отъ С. Чилингировъ. Цѣна 5 лева

Подъ печатъ и скоро ще бъдатъ пуснати въ продажба:

№ 3. Кюстенджанското прѣстѣпнище отъ Д-ръ Ив. Пелакъвъ и

№ 4. Етнографията на Добруджа отъ професоръ Романски

Всички поръчки да се изпращатъ до Библиотека Добруджа ул. Гурко № 16 и дружество Курьеръ — София.

На книжари 25 % отстъпъ.

Добруджанци могатъ да искатъ скититъ номера отъ книжарницата на фонда въ Вабадагъ.

Книженъ складъ на фонда „ДОВРУДЖА“

Пристигнаха въ склада въ голямо количество слѣднитъ книги:

Учебници:

1. Букваръ и първа читанка отъ М. Влайковъ
2. „М. Господиновъ“
3. Читанки за III и IV отдѣл. отъ Т. и М. Влайковъ
4. „за III отдѣление отъ Г. Валтаджиевъ“
5. „III и V отдѣл. отъ Г. Стойновъ и Хр. Тодоровъ“
6. Смѣтанки за II, III и IV отдѣл. отъ А. Борлаковъ
7. Отечествознание за IV отд. отъ М. Влайковъ
8. Природознание за III и IV отд. отъ А. Борлаковъ
9. Законъ Божи за II, III и IV отд. отъ Богомилъ
10. Езикови упражнения за II отд. отъ Карагюлевъ

Ръководства за учители

1. Практиката на прѣзъ I и II учебна година отъ д-ръ В. Мановъ
2. Сборникъ за дѣтски забавъ, ч. I и II отъ Д. Бойчевъ
3. Практиката на по природознание въ III отд. отъ А. Борлаковъ и Юрд. Савовъ
4. Утра и вечеринки отъ Ив. Андрейчинъ
5. Упътвания къмъ букваря и читанката отъ М. Господиновъ и М. Д. Николовъ

Дѣтско четиво

1. Оп. „Звѣзда“ — отдѣлни книжки.
- 2) Библиотекъ „Дѣдови и библн приказки“.

Канцеларски и ученически потребы

Дневници съ материали книги. Училищни бюджетни бланки. Приходи, разходи и квантационни книги. Разни видове тетрадки, моливи, пера, мастила, нѣжосъ и др. Разни формуляри и бланки за общинскитъ и войсковитъ канцеларии.

Лизов на народнитъ дѣйци, портретитъ на цари и пр.

ВЪОТНИКАРОКАТА АГЕНЦИЯ

КУРИЕРЪ

НА

ХРИСТО В. КАЛОЯНОВЪ — ДИМОТИКА

Приема обявления, рекламни годожки и свадбени вѣстия, сѣтърби вѣсти, панахиди, благодарности и други подобия за в. „Добруджа“.

Записва абонати за в. „Добруджа“